

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี: กับการกำหนดนโยบายพรรคการเมือง

THE 20-YEAR NATIONAL STRATEGY: DETERMINATION POLITICAL PARTY POLICY

โพธิ์คิน ขวออุ่นลา¹

อาจารย์พิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Pokin Kwaounla¹

Special Instructor, Faculty of Political Science, Pathumthani University

Email pokim.itr@gmail.com

Received: 16/01/2024

Revised: 22/04/2024

Accepted: 17/06/2024

บทคัดย่อ

บทความวิชาการครั้งนี้นำเสนอเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และการกำหนดนโยบายของพรรคการเมือง ซึ่งมุ่งเน้นไปที่การเพิ่มความสามารถของประเทศให้พัฒนาอย่างยั่งยืน ผ่านความร่วมมือของทุกภาคส่วนในสังคม อย่างไรก็ตาม ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่รัฐบาลคสช. ร่างขึ้นมานั้นไม่ได้พิจารณาความเห็นและความต้องการของประชาชนอย่างเพียงพอ นโยบายและมาตรการในยุค คสช. หลายฉบับ ขัดแย้งกับยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มีเป้าหมายที่ดี แต่เนื้อหาบางส่วนยังไม่ชัดเจน และขัดแย้งกับนโยบายของ คสช. รัฐบาลควรเริ่มต้นดำเนินการโดยการบริหารจัดการและรับฟังความเห็นของประชาชนเป็นกฎหลัก นอกจากนี้ยังควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานภาครัฐ พรรคการเมืองควรมีนโยบายที่ส่งเสริมการพัฒนาการบริหารงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย บางครั้งพรรคการเมืองอาจมีวิธีการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพมากกว่ากับคณะกรรมการการเลือกตั้ง การประกาศนโยบายที่ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี อาจทำให้สูญเสียความเชื่อมั่นของประชาชนและความเข้าใจในนโยบายของพรรค การพัฒนาประสิทธิภาพของพรรคการเมืองเป็นสิ่งสำคัญ เพราะช่วยให้สามารถกำหนดนโยบายสาธารณะที่ดีและโปร่งใสให้กับประชาชนได้ เมื่อมีนโยบายที่ดีแล้ว ช่วยให้ประเทศมีความก้าวหน้าตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ การเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติกับนโยบายพรรคการเมือง เป็นสิ่งที่ประชาชนควรพิจารณาในการเลือกตั้ง เพื่อให้แน่ใจว่านโยบายของพรรคการเมืองนั้นสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศระยะยาว และนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี, นโยบายสาธารณะ, พรรคการเมือง

¹ อาจารย์พิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ABSTRACT

This academic article examines the relationship between the 20-Year National Strategy and political party policy formulation in Thailand. The focus is on how to enhance the country's capacity for sustainable development through cooperation from all sectors of society. However, the 20-Year National Strategy drafted by the NCPO government was criticized for lacking public input and consultation. Furthermore, several policies and measures implemented during the NCPO era contradicted the Strategy. While the 20-Year National Strategy has good intentions, some of its content remains unclear and inconsistent with the NCPO's policies. The government should prioritize good governance and public participation as guiding principles. It should also promote public participation in government administration. Political parties should formulate policies that promote efficient, transparent, and responsive public administration that aligns with the context of Thai society. In some cases, political parties may have more effective budget management methods than the Election Commission. Announcing policies that are not aligned with the 20-Year National Strategy can erode public trust and understanding of party policies. Developing the effectiveness of political parties is crucial because it enables them to formulate good and transparent public policies for the people. When there are good policies, it helps the country progress towards the goals set in the National Strategy. Linking the National Strategy with political party policies is something that citizens should consider during elections. This ensures that party policies are consistent with long-term national development goals and lead to sustainable development.

Keywords: The 20-Year National Strategy, Public Policy, Political Party

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) เปรียบเสมือนแผนแม่บทที่มุ่งนำพาประเทศไทยไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ครอบคลุมทุกมิติทั้งเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งหวังให้ประเทศไทยเจริญรุ่งเรือง มั่งคั่ง และมั่นคง เป้าหมายหลัก ของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มุ่งเน้นไปที่การเพิ่มขีดความสามารถของประเทศให้พัฒนาอย่างยั่งยืน ผ่านความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคม โดยพรรคการเมืองมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ผ่านกลไกทางการเมืองต่างๆ เช่น การเสนอนโยบายในสภา การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกำหนดนโยบายของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ ความสำคัญ ของการศึกษายุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี อยู่ที่การสร้างความรู้ความเข้าใจต่อแผนแม่บทพัฒนาประเทศ ช่วยให้ทุกภาคส่วนสามารถวางแผนการดำเนินงานและกำหนดนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศและประชาชน (National Economic and Social Development Board 2018, 1) ประเด็นถกเถียง เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มุมมองจากพรรคการเมืองฝ่ายตรงข้ามมองว่า การรัฐประหารเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตย วงจรอุปาทนทางการเมืองไทยที่วนเวียนอยู่กับการรัฐประหาร ร่างรัฐธรรมนูญ เลือกตั้ง วุ่นวายในรัฐสภา และการเข้าควบคุมอำนาจโดยทหาร สะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบเดิมๆ ของยุทธศาสตร์ชาติที่ออกมาหลังการรัฐประหาร อนาคตของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ขึ้นอยู่กับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน การมีส่วนร่วมของประชาชน การติดตามผลอย่างจริงจัง และความโปร่งใสในการดำเนินการ (Angkarat Detwattanayotin 2022, 335-356) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่รัฐบาลคสช. ร่างขึ้นมานั้นแสดงให้เห็นว่าความเห็นและความต้องการของประชาชนไม่ได้ถูกพิจารณาอย่างเพียงพอ เป้าหมายที่ตั้งไว้มีความสูงมากแต่วิธีการในการบรรลุเป้าหมายนั้นไม่ชัดเจน การแต่งตั้งบุคคลจากคสช. เข้ามาควบคุมกลไกยุทธศาสตร์ชาติเพื่อรักษาอำนาจหลังจากการเลือกตั้งเป็นสัญญาณที่ไม่ดี เกิดข้อสงสัยในกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่ไม่โปร่งใสและเป็นการขัดขวางต่อรัฐธรรมนูญ เสี่ยงของประชาชนมีความสำคัญมาก เพราะแสดงให้เห็นว่ายุทธศาสตร์ชาติไม่มีการบริหารงานอย่างเป็นธรรม อนาคตของยุทธศาสตร์ชาติต้องขึ้นอยู่กับความเห็นของประชาชนอย่างมาก นักวิชาการและภาคประชาชนหลายฝ่าย วิเคราะห์ว่า ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นเพียงเครื่องมือสืบทอดอำนาจของ คสช. ไม่มีความชัดเจนว่า ใครจะเป็นผู้รับผิดชอบหากไม่บรรลุเป้าหมาย กลไกควบคุมมีอำนาจมากเกินไป ขาดการตรวจสอบ กระบวนการจัดทำขาดความโปร่งใส (Pollawut Songsuk 2017, 1)

การบรรลุเป้าหมาย ของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน บนพื้นฐานของประชาธิปไตยและความเป็นธรรม ยุทธศาสตร์ชาติมีลักษณะ "นามธรรม" สูง มีโอกาสถูกตีความเพ้อถ้อแก่งแย่งรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง รากของปัญหา คือ รัฐธรรมนูญและกฎหมายที่กำหนดให้ยุทธศาสตร์ชาติยาวถึง 20 ปี นโยบาย คณะกรรมการ และมาตรการในยุค คสช. หลายฉบับ ขัดแย้งกับยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ

20 ปี มีเป้าหมายที่ดี แต่เนื้อหาบางส่วนยังไม่ชัดเจน และขัดแย้งกับนโยบายของ คสช. (Saree Asawanandakul 2018, 1)

บทความชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความรู้เกี่ยวกับแผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติที่มีความสำคัญในการนำประเทศไทยสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงเข้าใจแนวทางและบทบาทของพรรคการเมืองในการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทนี้ เพื่อให้ผลักดันประเทศไปสู่การเติบโตและพัฒนาอย่างยั่งยืนในทุกด้าน ทั้งเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง การศึกษาเรื่องนี้ช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการดำเนินงานและการกำหนดนโยบายที่เป็นประโยชน์แก่ประเทศและประชาชนทั้งสิ้น

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มีความสำคัญอย่างไร

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็นแผนพัฒนาประเทศระยะยาวฉบับแรกของไทย มุ่งเน้นสร้างสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อนำประเทศสู่เป้าหมาย "ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" บทบาทสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติ (Office of the National Economic and Social Development Council 2018, 8) มีดังนี้

1. แนวทางพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน มุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับทิศทางโลกในศตวรรษที่ 21
2. กรอบการจัดทำแผนพัฒนา เป็นแนวทางให้ทุกระดับตั้งแต่แผนชาติ แผนจังหวัด แผนอำเภอ แผนตำบล ไปจนถึงแผนหมู่บ้าน ช่วยให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ
3. เครื่องมือขับเคลื่อนการพัฒนา กำหนดบทบาทและหน้าที่ของทุกภาคส่วน (ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม) ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ชาติกำหนดแนวทางการพัฒนาประเทศอย่างเป็นระบบ ช่วยให้หน่วยงานภาครัฐติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ปรับปรุงแนวทางให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ประเทศมีความมั่นคง ด้วยแนวทางแก้ไขปัญหายภายใน ป้องกันภัยคุกคาม และพัฒนาศักยภาพรับมือกับภัยคุกคาม ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้แข่งขันได้ในระดับสากล พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ปฏิรูปการเรียนรู้ เสริมสร้างสุขภาวะ ลดความเหลื่อมล้ำ กระจายศูนย์กลางความเจริญ ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรม ปกป้องสิ่งแวดล้อม พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ปฏิรูประบบราชการให้มีความทันสมัย โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ (Watcharadet Kiatchanon 2022, 319)

เมื่อพิจารณายุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี จะพบว่าการบริหารงานของภาครัฐเป็นส่วนที่สำคัญอย่างมาก เนื่องจากเป็นฐานหลักในการเป็นผู้บริหารและปฏิบัติงานของรัฐบาล ประวัติศาสตร์ของชาติแต่ละประเทศ สามารถแบ่งการบริหารงานภาครัฐได้เป็น 3 ระยะ ได้แก่ ช่วงของระบบอำนาจเด็ดขาดของผู้นำ ช่วงรัฐธรรมนูญถูกก่อตั้งเพื่อเข้ามาแทนที่ระบบอำนาจเด็ดขาด และช่วงผู้มีอำนาจเข้าสู่การปกครองโดยรัฐธรรมนูญใหม่ที่ส่งเสริมให้เข้าสู่อำนาจ สิ่งที่ยากที่สุดสำหรับรัฐบาลคือการก้าวหน้าในการบริหารจัดการและการรับฟังความเห็นของประชาชนเป็นกฎแรกของรัฐบาล การบริหารงานภาครัฐได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว โดยมีความก้าวหน้ามากมาย เช่น การปฏิรูปตามแนวคิดของ "การจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM)" ที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 20 ซึ่งเป็นตัวเร่งสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นการนำเอาวิธีการจากภาคธุรกิจเอกชนมาปรับใช้ในการบริหารงานภาครัฐหรือเรียกว่า "การบริหารที่คล้ายกับภาคธุรกิจ (Business-like approach)" นอกจากนี้ยังมีการให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานภาครัฐด้วย การบริหารงานภาครัฐมีการพัฒนามายาวนาน เริ่มตั้งแต่ยุคพาราไดม์ที่ 6 ผ่านการเปลี่ยนแปลงและวิวัฒนาการมาหลายยุคสมัย เป้าหมายหลักคือการเพิ่มประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ นโยบายพรรคการเมืองควรสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มุ่งเน้นการพัฒนาการบริหารงานภาครัฐ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีและระบบดิจิทัล เพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใส พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ เชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ส่งเสริมการทำงานแบบออนไลน์ ลดขั้นตอนยุ่งยาก ประหยัดเวลา ยกระดับการให้บริการประชาชน สะดวก รวดเร็ว เข้าถึงง่าย เปิดกว้างรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ภาคเอกชน และองค์กรต่างๆ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจ พัฒนากลไกการตรวจสอบ สนับสนุนการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น พัฒนาทักษะและความรู้ของข้าราชการให้ทันสมัย ส่งเสริมระบบคุณธรรมและจริยธรรม เชื่อมโยงงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ลดความซ้ำซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพ มุ่งเน้นผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม พัฒนาระบบติดตามและประเมินผล มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ รักษาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน การพัฒนาการบริหารงานภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พรรคการเมืองต่างๆ ควรมีนโยบายที่ส่งเสริมการพัฒนาการบริหารงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย (Siriphatson Wongthongdee 2020, 48-57)

บทบาทของพรรคการเมืองในการกำหนดนโยบาย

พรรคการเมืองเป็นสถาบันสำคัญในระบบประชาธิปไตย เสมือนกลไกสำคัญที่ช่วยผู้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองอย่างแท้จริง มันรวบรวมและนำเสนอความคิดเห็นของประชาชนผ่านกระบวนการเลือกตั้งเพื่อเลือกตั้งตัวแทนที่จะบริหารประเทศตามแนวคิดและนโยบายของพรรคการเมือง พรรคการเมืองทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างรัฐกับประชาชน และเป็นสะพานเชื่อมระหว่างประชาชนกับรัฐบาล โดยรวบรวมความ

คิดเห็นจากหลากหลายกลุ่มเพื่อสร้างนโยบายที่สะท้อนความต้องการของประชาชน พรรคการเมืองมีหน้าที่นำนโยบายไปปฏิบัติเมื่อได้รับการเลือกตั้ง เป็นตัวแทนของประชาชนในสภาผู้แทนราษฎร พรรคการเมืองที่ชนะการเลือกตั้งจะมีหน้าที่เข้าไปบริหารประเทศ และเป็นผู้ออกกฎหมาย และตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล มีบทบาทสำคัญในการปกป้องสิทธิและผลประโยชน์ของประชาชน พรรคการเมืองที่ไม่ได้รับการเลือกตั้งมีบทบาทในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล เพื่อป้องกันการใช้อำนาจในทางที่ไม่เหมาะสม พรรคการเมืองมีความสำคัญในการสร้างความโปร่งใสและควบคุมได้ของระบบการเมือง และมีบทบาทในการผลิตและส่งเสริมนักการเมืองรุ่นใหม่ พรรคการเมืองควรมีความโปร่งใส ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล และมีส่วนร่วมจริงใจในการแก้ไขปัญหาของประชาชน เพื่อเสริมความเชื่อมั่นและศรัทธาของประชาชน ในทำนองเดียวกัน พรรคการเมืองจะต้องมีบทบาทในการสร้างนักการเมืองรุ่นใหม่ เพื่อรับผิดชอบในการบริหารประเทศในอนาคต (Mali Thipprajong, Phrasamuarkom Arkamathiro and Kanjira Wjitwatcharak, 2020, 10)

พรรคการเมืองมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายของรัฐ โดยมีหน้าที่รับผิดชอบในการรวบรวมความต้องการและปัญหาของประชาชนเพื่อกำหนดนโยบายที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว กระบวนการวิเคราะห์นโยบายของพรรคการเมืองควรมีการพิจารณาแนวคิดตามตัวแบบระบบ ซึ่งมองการเมืองเป็นระบบที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและสังคม การแก้ไขปัญหาควรดำเนินการอย่างจริงจังและไม่เพียงแต่เป็นการกำหนดนโยบายเพื่อผลลัพธ์ในการเลือกตั้งเท่านั้น พรรคควรยึดมั่นในอุดมการณ์และหลักการ เพื่อกำหนดนโยบายที่มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง (Phuriwat Punyawutpreeda 2021, 23) การเปลี่ยนแปลงในระบบการเลือกตั้งของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 ได้เปิดโอกาสให้พรรคการเมืองขนาดเล็กมีบทบาทในการเข้าร่วมในการเมืองมากขึ้น ในการเลือกตั้งปี 2562 ไม่มีพรรคใดที่ได้รับเสียงมากพอที่จะคว้าเป็นพรรคส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นที่มาของการรวมกันระหว่างพรรคพลังประชารัฐและพรรคขนาดเล็ก 19 พรรคเพื่อจัดตั้งรัฐบาลผสม ผลลัพธ์ของระบบการเลือกตั้งแบบนี้สร้างแรงจูงใจให้กับพรรคขนาดใหญ่และเล็กในการร่วมกันเพื่อรักษาความเสถียรภาพของรัฐบาล รวมทั้งมีผลในการจัดตำแหน่งทางการเมืองและมีผลต่อเสถียรภาพของรัฐบาลตามรัฐธรรมนูญและระเบียบข้อบังคับของสภา อย่างไรก็ตาม พรรคขนาดเล็กมีข้อจำกัดในการเสนอกฎหมาย ซึ่งต้องอาศัยการรวมตัวกันหรือขอความสนับสนุนจากพรรคร่วมรัฐบาล และมีบทบาทจำกัดในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล แต่พรรคขนาดเล็กมีความสำคัญในการลงมติและจัดตั้งรัฐบาล พรรคขนาดเล็กบางพรรคอาจมีความคิดเห็นตรงกับฝ่ายค้านแต่ต้องสนับสนุนรัฐบาล ในขณะที่พรรคขนาดเล็กที่ไม่ได้ร่วมรัฐบาลมีอิสระในการแสดงบทบาทของตนเอง อย่างไรก็ตาม พวกเขามีข้อจำกัดในการทำหน้าที่ในสภา โดยต้องการเสียงสนับสนุนจากพรรคอื่น ๆ ระบบการเลือกตั้งแบบนี้ช่วยให้พรรคขนาดเล็กมีโอกาสเข้าร่วมในการรัฐบาล พรรคขนาดเล็กที่มีนโยบายชัดเจนและมีผลงานที่เป็นที่ประจักษ์สามารถได้รับการสนับสนุนจากประชาชน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในระบบการเมืองไทย แม้จะมีข้อจำกัดอยู่บ้าง แต่รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 ได้เปิดโอกาสให้มี

บทบาทมากขึ้นในสภาผู้แทนราษฎร ความสำเร็จของพรรคขนาดเล็กขึ้นอยู่กับนโยบายที่ชัดเจนการต่อรองผลประโยชน์ และการสร้างผลงานให้เป็นที่ประจักษ์ (สรณัฐ จันทร์วิวัฒน์ 2566, 130-160)

พรรคการเมืองมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายของรัฐซึ่งส่งผลกระทบต่อทิศทางการพัฒนาประเทศไปอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น พรรคการเมืองควรมีกลไกในการรับฟังเสียงประชาชน เพื่อกำหนดนโยบายที่เหมาะสมและนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง โดยยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มุ่งเน้นที่การจัดการความเสี่ยงและควบคุมสถานการณ์ทางการเมืองท่ามกลางภาวะวิกฤต กระบวนการจัดการความเสี่ยงของคสช. ประกอบด้วยวิเคราะห์สภาพแวดล้อม กำหนดวัตถุประสงค์ บ่งชี้เหตุการณ์ ประเมินสถานการณ์ความเสี่ยง ตอบสนองข้อเรียกร้องของประชาชน ควบคุมสถานการณ์ ผลិតสื่อโฆษณาชวนเชื่อ และติดตามประเมินผล โดยคสช. ได้สร้างเครื่องมือผ่านกลไกเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เพื่อสืบทอดอำนาจ ตัวอย่างเช่น โครงการประชารัฐ นโยบายประชานิยมที่เอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มบุคคลเฉพาะ โครงการนี้ถูกยึดโยงเข้ากับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี หลังการเลือกตั้งปี 2562 พรรคพลังประชารัฐ นอมินีของคสช. ได้ครองเสียงข้างมากในสภา และสามารถจัดตั้งรัฐบาลผสมได้สำเร็จ ซึ่งทำให้คสช. สามารถสืบทอดอำนาจทางการเมืองผ่านกระบวนการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มุ่งเน้นที่การรักษาเสถียรภาพมากกว่าการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โครงการประชารัฐ เป็นการใช้นโยบายประชานิยมเพื่อซื้อเสียงประชาชน คสช. ใช้กลไกต่างๆ เพื่อสืบทอดอำนาจ ดังนั้น พรรคการเมืองควรให้ความสำคัญกับนโยบายที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และมีกลไกตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐบาลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้รัฐบาลส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจอย่างเช่นเดียวกัน (Yutthasart Norkaew 2021, 294-307)

องค์กรทางการเมืองที่เก่าแก่ที่สุดและมีเครือข่ายแน่นหนาที่สุดในการดำเนินการของรัฐบาลนั้นมักจะ เป็นพรรคการเมืองที่ครอบครองอำนาจอย่างมาก เนื่องจากพวกเขามักจะสร้างเครือข่ายและเกาะกลุ่มให้แนบแน่น ซึ่งทำให้พรรคการเมืองฝ่ายตรงข้าม ที่ต้องการชิงชัยชนะจากรัฐบาล จำเป็นต้องรวมกำลังเข้าไปในเครือข่ายเช่นกัน เพื่อลดความเสียเปรียบและเพิ่มคะแนนเสียง ซึ่งทำให้การเมืองกลายเป็นการแข่งขันระหว่างพรรคใหญ่ ๆ ที่มีเครือข่ายแนบแน่น 2 ฝ่ายเป็นหลัก พร้อมกับมีจำนวนมากของพรรคขนาดเล็กที่ร่วมเข้ามาในการเลือกตั้ง ในขณะที่พรรคอิสระบางส่วนมักไม่มีบทบาทสำคัญในการเลือกตั้ง ในส่วนของพรรคแนวร่วมฝ่ายตรงข้าม มักมีการสลับสับเปลี่ยนสมาชิกของเครือข่ายอยู่บ่อยครั้ง และมุ่งเน้นไปที่นโยบายเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันมากในการดูแลปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่มีรายได้น้อย การศึกษาและศาสนา เป็นต้น แต่มีความแตกต่างสำคัญในนโยบายทางการเมือง โดยแนวร่วมฝ่ายตรงข้ามมักมุ่งเน้นการปฏิรูปเพื่อสร้างการเมืองที่มีธรรมาภิบาลมากขึ้น เช่นการปฏิรูปการเลือกตั้งเพื่อให้ความเสรีและเป็นธรรมมากขึ้น การเสนอให้มีการปฏิรูปในหน่วยงานตำรวจและองค์กรตุลาการเพื่อให้ความเป็นอิสระอย่างแท้จริง รวมถึงการจำกัดกฎหมายที่เข้มงวดที่ส่วนใหญ่ถูกใช้เพื่อจำกัดเสรีภาพของประชาชน (ประจักษ์ ก้องกีรติ, 2563, 28) กระบวนการเปลี่ยนผ่านและจรรโลงประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่ท้าทายและไม่มีสูตรสำเร็จตายตัว แต่ละประเทศมี

ความเป็นมาและบริบทที่แตกต่างกัน แนวทางที่ใช้ในประเทศหนึ่งอาจไม่ประสบความสำเร็จในประเทศหนึ่ง อย่างไรก็ตาม บทเรียนจากประสบการณ์ของประเทศต่างๆ ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบสำคัญบางประการที่นำไปสู่การเปลี่ยนผ่านและการจรรโลงประชาธิปไตยที่ประสบความสำเร็จ (สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์, 2561, 1-24)

การเมืองในประเทศได้แบ่งออกเป็นพรรคการเมืองทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านซึ่งมีบทบาทสำคัญในการนำเสนอนโยบายสาธารณะ ซึ่งหมายถึงกิจกรรมที่รัฐบาลต้องการดำเนินการเพื่อบริหารจัดการประเทศ โดยการกำหนดแผนงานและโครงการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและสร้างสังคมที่ดีขึ้น ตัวอย่างเช่น นโยบายปฏิรูปที่ดินเพื่อส่งเสริมการเกษตร หรือนโยบายรับจำนำเพื่อแก้ไขปัญหาการค้าข้าวลงตลาดจนมีนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อทุกกลุ่มคน เช่น นโยบายป้องกันโรคต่าง ๆ การกำหนดนโยบายสาธารณะจำเป็นต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนโดยมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาสำคัญในสังคมที่เกิดขึ้นและอาจเกิดขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ นโยบายยังต้องมีผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความพอใจในการบริหารจัดการของรัฐบาลในประชาคม นอกจากนี้ นโยบายสาธารณะยังมีความสำคัญต่อผู้ปกครอง ประชาชน ข้าราชการ และผู้ศึกษาเนื่องจากมีผลต่อการดำเนินงานและคุณภาพชีวิตของทุกคนในสังคม ดังนั้น การกำหนดนโยบายสาธารณะที่เหมาะสมและมีผลสำเร็จเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้สังคมมีความเจริญรุ่งเรืองขึ้นอย่างยั่งยืน (ไพวรรณ บุรีมาตร, 2563, 24-37)

เมื่อรัฐบาลมีหน้าที่ต้องนำนโยบายไปปฏิบัติไม่ว่าจะเป็นด้านการปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์มีหน้าที่เรียบเรียงนโยบายต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและความเชื่อของประชาชน และเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทั้งด้านสังคม สุขภาพ การศึกษา การเศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศ อย่างไรก็ตาม การเรียบเรียงนโยบายไม่ใช่เรื่องง่าย เนื่องจากมีปัจจัยและสิ่งแวดล้อมหลายประการที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการนี้ ต่อไปนี้คือข้อคิดเรื่องการรัฐบาลและการเรียบเรียงนโยบาย (บุษกุล ไซตันเทือก และภักดี โพธิ์สิงห์, 2565, 193-204)

1. การก่อตัวของนโยบาย บางครั้งนโยบายถูกกำหนดโดยผู้มีอำนาจหรือผู้นำฝ่ายเดียว โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับความต้องการและมุมมองของประชาชนโดยตรง ทำให้บางนโยบายไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงและความต้องการของประชาชน เช่น การไม่คำนึงถึงการส่งเสริมการเข้าร่วมในกระบวนการกำหนดนโยบายจากประชาชนและนักวิชาการ ทำให้บางนโยบายไม่เป็นประโยชน์และเป็นส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม ซึ่งส่งผลให้เกิดวิกฤติที่ตามมา

2. การระบุปัญหา มักจะมีปัญหาที่ระบุโดยฝ่ายข้าราชการระดับสูงมากกว่าการระบุโดยประชาชนเนื่องจากมีเงื่อนไขการเมืองและการจัดการที่ทำให้การสนับสนุนจากประชาชนไม่สามารถรวมตัวกันได้อย่างเพียงพอ นอกจากนี้ ข้อมูลและข้อเสนอแนะมักเกิดจากข้าราชการในสถาบันต่าง ๆ ทำให้บางนโยบายไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเพียงพอ

3. การวิเคราะห์และการระบุประเด็น บางครั้งนโยบายถูกกำหนดโดยไม่มีการวิเคราะห์หรือการระบุประเด็นอย่างถ่องแท้ ซึ่งทำให้การตัดสินใจไม่สม่ำเสมอและไม่เหมาะสมกับสถานการณ์จริง นอกจากนี้ การวิเคราะห์นโยบายบางครั้งมักเกิดขึ้นในแง่ลบเดียว โดยไม่พิจารณาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากนโยบายนั้น

4. การสร้างเสียงสนับสนุน บางครั้งนโยบายไม่ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนและผู้เกี่ยวข้องก่อนที่จะถูกนำเสนอและประกาศ ซึ่งทำให้บางนโยบายต้องถูกยกเลิกในที่สุด

5. ความเชื่อถือและคุณธรรม การกำหนดนโยบายควรให้ความสำคัญกับความเชื่อถือและคุณธรรม โดยการให้ความสำคัญกับประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการสนับสนุนความเข้าใจและการร่วมมือจากส่วนที่เกี่ยวข้อง

6. การเรียนรู้และการปรับตัว การรัฐบาลควรมีความยืดหยุ่นในการเรียนรู้และปรับตัวตามสถานการณ์ โดยการตอบสนองต่อความต้องการและความเปลี่ยนแปลงในสังคมและสภาพแวดล้อม

การรัฐบาลที่มีการเรียบเรียงนโยบายอย่างเหมาะสมและมีการปฏิบัติตามนโยบายอย่างเข้มงวดจะช่วยส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนและความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งประเทศให้เติบโตอย่างยั่งยืนไปพร้อมกับการทำงานของรัฐบาลในประเทศไทยอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์ชาติกับการกำหนดนโยบายพรรคการเมือง

การบริหารการเมืองและวางแผนนโยบายมีความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นซึ่งกันและกัน เปรียบเสมือนสองฝ่าเหรียญที่แยกจากกันไม่ได้ นโยบายที่ตื้นเขินย่อมต้องมีรากฐานมาจากข้อมูลและหลักฐานที่ถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง อีกทั้งการบริหารใดๆ ก็ตามย่อมต้องอาศัยนโยบายที่ถูกต้อง มีเหตุผล และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการเมืองและวางแผนนโยบาย (Piboon Sukajatanee 2022, 84-93)

1. นโยบายคืออุดมการณ์ทางการเมือง นโยบายคือแนวทางปฏิบัติที่กลุ่มบุคคลหรือองค์กรกำหนดขึ้นเพื่อบรรลุเป้าหมาย เป็นเหมือนเครื่องมือที่นักการเมืองใช้เพื่อบรรลุอุดมการณ์ทางการเมือง นโยบายที่ดีจึงควรมีที่มาจากข้อมูลที่ถูกต้อง ตรงตามความต้องการของประชาชน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

2. นโยบายเป็นแนวทางในการบริหาร นโยบายเปรียบเสมือนแผนที่นำทางให้กับผู้บริหาร เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. การบริหารเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน การบริหารที่ดีจะช่วยให้นโยบายสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

4. การมีส่วนร่วมของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญทั้งในกระบวนการกำหนดนโยบายและการบริหาร นโยบายที่ดีควรมีที่มาจากเสียงของประชาชน สะท้อนความต้องการของคนส่วนใหญ่ และได้รับการยอมรับจากสังคม

นโยบายของพรรคการเมือง เปรียบเสมือนเมล็ดพันธุ์ที่หยั่งรากจาก ความต้องการของประชาชน ปัญหาทางสังคม การเมือง และความเป็นอยู่ ซึ่งพรรคการเมืองจะนำมาวิเคราะห์ ถิ่นกรอง และหลอมรวม เป็นนโยบาย เพื่อมุ่งหวังการสนับสนุนจากประชาชน นำไปสู่ชัยชนะในการเลือกตั้ง และโอกาสในการบริหาร ประเทศ เมื่อนโยบายกลายเป็นนโยบายรัฐบาล ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อประชาชนทั้งทางบวกและลบ ผลลัพธ์เหล่านี้ เปรียบเสมือนปุ๋ยที่หล่อเลี้ยงเมล็ดพันธุ์ นโยบายบางนโยบายอาจประสบความสำเร็จ บรรลุ เป้าหมาย ตอบสนองความต้องการของประชาชน แต่บางนโยบายอาจไม่เป็นไปตามคาด ส่งผลลบต่อสังคม ผลลัพธ์ของนโยบาย จะสะท้อนกลับมาสู่ กระบวนการทางการเมือง อีกครั้ง เปรียบเสมือนเมล็ดพันธุ์ที่งอกงาม ออกดอก ผลลัพธ์ที่ดี ย่อมสร้างความพึงพอใจ นำไปสู่การต่อยอดนโยบาย หรือ ขยายผลสู่ประเด็นอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม นโยบายหลายๆ นโยบาย มักถูกกำหนดนโยบายโดย ขาดการวิเคราะห์ ถึงผลกระทบ ความเสี่ยง และความเป็นไปได้ ตัวอย่างที่ชัดเจน คือ นโยบายรถคันแรก และ นโยบายกัญชาเสรี ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึง โอกาสที่จะเกิดปัญหาทางการเงิน การคลัง และ ปัญหาการใช้สารเสพติดในเยาวชน (Chinanon Phuangphan 2023, 39-53)

การวิเคราะห์นโยบายของพรรคการเมืองในประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้นักวิเคราะห์ นโยบายสามารถกำหนดประเด็นที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาของสังคมอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การวิเคราะห์ที่ดีต้องได้รับการออกแบบจากผู้เชี่ยวชาญที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคที่เหมาะสมในการสร้างระบบและกลไกที่เหมาะสมในปัจจุบัน ระบบและกลไกที่ถูกออกแบบนี้จะครอบคลุมด้านความคุ้มค่า ความเสี่ยง และด้านอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการตลาด ธุรกิจ หรือเศรษฐกิจ การกำหนดนโยบายของพรรคการเมืองต้องเกิดขึ้นด้วยความจริงใจในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างจริงจัง และไม่ไขเพื่อแสวงผลในการเลือกตั้งเท่านั้น แนวคิดในการวิเคราะห์และกำหนดนโยบายควรเน้นไปที่การวิเคราะห์ตัวแบบของระบบ เนื่องจากการเมืองมีอยู่เสมอเป็นชีวิตการเมือง ซึ่งประกอบด้วยความสัมพันธ์ระหว่างระบบการเมืองและ สิ่งแวดล้อม ปัจจัยที่นำเข้ามาภายในระบบจะประกอบด้วยเงื่อนไขและสถานการณ์ที่สำคัญ และการรับรองและการสนับสนุนจากประชาชนและสังคม ระบบการเมืองเป็นเหมือนกลองดำที่มีโครงสร้างและกิจกรรมการเมือง ที่สัมพันธ์กัน และการใช้อำนาจในการบริหารตามค่านิยม ประเพณี และกฎระเบียบต่าง ๆ โดยเมื่อปัจจัยที่ นำเข้าได้เข้ามาในกลองดำจะทำให้เกิดผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่เรียกว่าปัจจัยที่นำออก ของระบบการเมือง และ ผลลัพธ์เหล่านี้จะส่งผลกลับไปสู่สิ่งแวดล้อมในรูปของผลสะท้อนหรือผลกระทบเพื่อตอบสนองต่อความต้องการ และการสนับสนุนของสังคม ทำให้เกิดความสัมพันธ์แบบพลวัตร โดยมีการปรับตัวเพื่อสร้างระบบที่มีความ สมดุลเพื่อให้ชีวิตการเมืองดำรงอยู่ได้ตลอดเวลา (Phuriwat Punyawutpreeda 2021, 23-37)

ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายการเมืองเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของระบบ ประชาธิปไตย ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากภาคประชาสังคมและผู้มีบทบาททางการเมืองในกระบวนการกำหนด นโยบายสาธารณะ บทความนี้มุ่งเสนอภาพรวมเกี่ยวกับความสัมพันธ์นี้ โดยเน้นที่การแสดงออกของบทบาท 'การสนับสนุน' ที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการกำหนดนโยบาย

การผลักดันนโยบายสาธารณะเป็นกลไกสำคัญในระบบประชาธิปไตย ซึ่งมีการใช้กลยุทธ์ต่างๆ โดยองค์กรพัฒนาเอกชนและกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ เพื่อโน้มน้าวผู้กำหนดนโยบายให้พิจารณา ปรับเปลี่ยน หรือปฏิเสธนโยบายต่างๆ โดยใช้กลยุทธ์ต่างๆ เช่น การลوبي่ง การนำเสนอข้อมูลเชิงลึก และการสร้างการสนับสนุนสาธารณะ บทบาทของการสนับสนุน เน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและการเผชิญหน้ากับมุมมองที่หลากหลาย และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอนของกระบวนการกำหนดนโยบาย ผลลัพธ์ที่ดีจากการสนับสนุนนโยบายสาธารณะจะช่วยยกข้อเสนอสำคัญขึ้นสู่ความสนใจของผู้กำหนดนโยบาย และส่งเสริมการพิจารณาประเด็นและข้อเสนอแนะของภาคประชาสังคม นอกจากนี้ยังสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนและความโปร่งใสในกระบวนการกำหนดนโยบาย" การทำความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างการผลักดันนโยบายสาธารณะกับการกำหนดนโยบายเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนักวิชาการ ผู้กำหนดนโยบาย และผู้ปฏิบัติงานที่มุ่งส่งเสริมการกำหนดนโยบายที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และครอบคลุม (Chakkree Sricharumedhiyan et al. 2023, 327-347)

การรณรงค์เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์ชาติในระยะยาวมักเริ่มจากการติดตามและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตของประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติเป็นแผนแม่บทที่ช่วยในการสร้างทิศทางและแนวทางการพัฒนาต่างๆ เพื่อให้ประเทศมีความเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน ในกระบวนการนี้ พรรคการเมืองมีบทบาทสำคัญเนื่องจากเป็นตัวแทนของประชาชนที่ได้รับมอบหมายในการบริหารจัดการประเทศ ดังนั้น การกำหนดนโยบายสาธารณะของพรรคการเมืองจึงมีผลต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ โครงสร้างและการจัดองค์กรของพรรคการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์ชาติและการกำหนดนโยบายของพรรค โดยการมีโครงสร้างที่กระจายอำนาจและการสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการเจริญเติบโต เพื่อให้สมาชิกมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบในการตัดสินใจ นอกจากนี้ การสร้างนโยบายสาธารณะที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและการรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกเป็นสิ่งสำคัญในกระบวนการนี้ (Mali Thipprajong, Phrasamuarkom Arkamathiro and Kanjira Wjitwatharak 2020, 12)

ความเป็นประชาธิปไตยภายในพรรคการเมืองซึ่งเกี่ยวข้องกับการรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกและการให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้นโยบายของพรรคเป็นไปในทิศทางที่เพื่อประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง การสนับสนุนทั้งจากภาคเอกชนและภาครัฐซึ่งมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างพรรคการเมืองและยุทธศาสตร์ชาติ การสนับสนุนด้านเงินทุน บุคลากร คำแนะนำ และการเข้าถึงแหล่งข้อมูลมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนให้กับยุทธศาสตร์ชาติและการกำหนดนโยบายของพรรคการเมือง ในทางกลับกัน ยุทธศาสตร์การเมืองของกลุ่มเครือข่ายชั้นนำฝ่ายอนุรักษ์นิยมมุ่งเน้นการครอบครองอำนาจโดยไม่ต้องแสดงออกเป็นชัดเจน ซึ่งมักมีลักษณะที่ซับซ้อนและใช้เชื่อมโยงและสร้างความเข้าใจในกลุ่มภาคีพันธมิตร เพื่อส่งเสริมการครอบครองอำนาจในระดับประเทศ โดยการล้มล้างรัฐบาลปัจจุบันเป็นเป้าหมายที่ชัดเจน และการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ของกลุ่มตนเอง การปรับปรุงยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาวจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อสร้างความเจริญเติบโตและความยั่งยืนให้กับประเทศไทยโดยให้

ความสำคัญกับการสนับสนุนและเสริมสร้างโครงสร้างอำนาจทางเศรษฐกิจและการเมืองที่สนับสนุนกลุ่มทุนใหญ่และรัฐบริษัท อย่างไรก็ตามความเชื่อมั่นของประชาชนและการวิพากษ์วิจารณ์จะเป็นปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดทิศทางและปรับปรุงยุทธศาสตร์ชาติในอนาคต (Olarin Thinbangtieo 2020, 233-267)

แนวทางในการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี กับนโยบายพรรคการเมือง

การสร้างเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนมีความสำคัญอย่างยิ่งใหญ่ในระบบประชาธิปไตยตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อให้ประเทศไทยเจริญรุ่งเรืองอย่างยั่งยืน การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการการเมืองเป็นจุดสำคัญที่เสถียร นักการเมืองต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม การดำเนินการต่าง ๆ ควรเป็นเรื่องสาธารณะและใช้เสถียรภาพในการคุ้มครองประชาชน ผู้นำและนักการเมืองควรปฏิบัติตามหลักจริยธรรมอย่างเคร่งครัดในการบริหารประเทศ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความเข้มแข็งให้แก่ประชาชนอย่างยั่งยืน การสร้างเชื่อมั่นในระบบการเมือง การมีส่วนร่วมของประชาชน และการดำเนินการตามหลักจริยธรรมจะเป็นแนวทางสำคัญในการเติบโตและพัฒนาของประเทศไทยตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พรรคการเมืองควรยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และซื่อสัตย์เพื่อให้นโยบายของพวกเขาสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของประชาชนและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะเดียวกัน ผู้นำต้องเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความศรัทธาให้แก่ประชาชนอย่างยั่งยืน (Phramaha Sivapol Palamettee and Anuphum Sowkasem 2022, 192-206) นโยบายรัฐสวัสดิการมีบทบาทสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำและแก้ปัญหาความยากจนในสังคมไทย รัฐบาลหลายยุคสมัยได้พยายามนำนโยบายนี้มาใช้ แต่ยังมีข้อจำกัดในเรื่องความครอบคลุมและประสิทธิภาพ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำและความยากจนอย่างยั่งยืน นโยบายรัฐสวัสดิการจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการบรรลุเป้าหมายนี้ รัฐบาลที่ผ่านมาได้ริเริ่มนโยบายรัฐสวัสดิการหลายประการ เช่น เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เงินอุดหนุนเด็ก 30 บาทรักษาทุกโรค นโยบายเหล่านี้ช่วยบรรเทาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังมีข้อจำกัดในเรื่องความครอบคลุม ประสิทธิภาพ และความเป็นธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี จำเป็นต้องพัฒนานโยบายรัฐสวัสดิการขยายขอบเขตผู้รับสวัสดิการให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างแท้จริง พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ออกแบบนโยบายให้คำนึงถึงความเป็นธรรมและความเท่าเทียมกัน พัฒนาระบบสวัสดิการให้ครอบคลุมทุกมิติของชีวิต เช่น การศึกษา การรักษาพยาบาล การจ้างงาน ที่อยู่อาศัย การพัฒนานโยบายรัฐสวัสดิการให้ประสบความสำเร็จ รัฐบาลต้องมีเจตนารมณ์จริงจังในการพัฒนานโยบายรัฐสวัสดิการ รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอสำหรับการดำเนินการนโยบาย ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการออกแบบและติดตามผลนโยบาย รัฐต้องพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ นโยบายรัฐสวัสดิการเป็นเครื่องมือสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำและแก้ปัญหาความยากจน การพัฒนา

นโยบายรัฐสวัสดิการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อนำไปสู่สังคมไทยที่มีความเป็นธรรมและยั่งยืน (Phra Silasak Sumato (Buntong) et al. 2021, 108-117)

แม้ประชาชนจะได้รับประโยชน์จากยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แต่ผลลัพธ์ที่ได้กลับนำไปสู่ปัญหาเศรษฐกิจภายในประเทศ และไม่ได้ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นอย่างยั่งยืน สาเหตุหลักมาจากยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ไม่ได้ผ่านการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน เป็นการกำหนดนโยบายโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ซึ่งมาจากการรัฐประหาร ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง ยุทธศาสตร์ชาติมีลักษณะคล้ายนโยบายประชานิยมที่มุ่งหวังผลทางการเมืองมากกว่าการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ประชาชนเริ่มเสียดินนโยบายประชานิยม ส่งผลต่อพฤติกรรมบริโภคและสร้างความคาดหวังที่ผิด นโยบายประชานิยมสร้างความไม่พอใจให้กับกลุ่มมวลชนบางกลุ่ม นำไปสู่การเคลื่อนไหวต่อต้าน มีมุมมองว่าผู้นำรัฐบาลใช้ประชานิยมเป็นเครื่องมือเพื่อกบโกยผลประโยชน์ นโยบายประชานิยมไม่ได้ช่วยลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ตัวอย่างเช่น โครงการประชารัฐ ในยุคสมัยรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา แม้จะอ้างว่าไม่ใช่ประชานิยม แต่โครงการต่างๆ เช่น บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ และมาตรการช่วยเหลือค่าไฟฟ้า ล้วนมีลักษณะการให้เปล่าคล้ายนโยบายประชานิยม ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มีทั้งประโยชน์และผลกระทบต่อเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนจำเป็นต้องมีกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชน การตรวจสอบอย่างโปร่งใส และนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาที่ยั่งยืน (Yutthasart Norkaew 2021, 15-30)

เมื่อพิจารณาจากมุมมองของรัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่พยายามกำหนดปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น ปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของแรงงานที่ยังไม่ดีเพียงพอ การสนับสนุนนวัตกรรม และการเพิ่มความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ เราพบว่าแม้ว่าในแผนการนั้นจะมีคำโดยสรุป แต่กลับไม่มีการระบุปัญหาที่แท้จริงที่ต้องการแก้ไขอย่างชัดเจน เช่น ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแรงงานหรือการสร้างนวัตกรรม เป็นต้น จึงเห็นได้ว่าการมียุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีหรือการกำหนดแผนการที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาโดยตรงได้ไม่จำเป็น แต่สิ่งที่จำเป็นคือการมีรัฐบาลที่เกิดขึ้นจากการเลือกตั้งอย่างเสรีและเป็นธรรม ที่สามารถรับฟังความคิดเห็นของประชาชนได้อย่างเต็มที่ และนำนโยบายที่ได้รับความเห็นชอบจากสังคมสาธารณะมาใช้ เรื่องเหล่านี้เป็นพื้นฐานที่สำคัญและหากมีความเข้มแข็งในส่วนนี้ การโต้เถียงเกี่ยวกับความเหมาะสมของยุทธศาสตร์หรือแผนการที่มีอยู่จะไม่เกิดขึ้น เพราะเป็นการแก้ไขปัญหามาจริง ๆ อย่างมีเสถียรภาพและเป็นไปตามความต้องการของประชาชน ในการรับฟังเสียงของประชาชน ควรพิจารณาถึงความต้องการของแต่ละกลุ่ม เช่น นักเรียนที่มีข้อเสนอเกี่ยวกับการศึกษา หรือกลุ่มผู้หญิงและเด็กที่มีความสนใจเฉพาะ เป็นต้น การเคลื่อนไหวทางสังคม เช่น การแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดการแสดงออกหรือการส่งจดหมาย เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องให้ความสนใจต่อไป นอกจากนี้ ในเวทีของรัฐสภา จะต้องมีการเคลื่อนไหวที่ควบคู่กัน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และให้เกิดการรับฟังที่ถูกต้องตามที่สังคมต้องการ โดยการสนับสนุนและให้การเข้าร่วมของประชาชนในการตัดสินใจจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้กับกระบวนการดังกล่าว ในร่างแผนพัฒนาฉบับที่ 13 การวิเคราะห์สถานการณ์ที่ได้รับการเสนอนั้น เห็นได้ว่าการมองแนวโน้มของ

ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น แต่กลับไม่มีการมองเห็นที่สุดความต้องการของประชาชน ซึ่งอาจทำให้การวิเคราะห์เป็นไปในลักษณะของผู้มองไม่ใช่ผู้รู้ ซึ่งไม่สามารถสร้างวิเคราะห์ที่แท้จริงได้ ผลจากนั้น สิ่งที่ขาดหายไปคือการมองเห็นและรับรู้ความต้องการของกลุ่มที่สำคัญ ๆ ในสังคม เช่น กลุ่มผู้หญิงและเด็ก กลุ่มเกษตรกร หรือกลุ่มชนเผ่าพื้นเมือง ที่อาจไม่ได้รับการพิจารณาอย่างเพียงพอในวางแผนการพัฒนา ดังนั้น ควรมีการพิจารณาและรับรู้ความต้องการของกลุ่มที่สำคัญในสังคมเพื่อให้แผนการพัฒนาเป็นไปตามความเป็นจริงและสามารถแก้ไขปัญหาอย่างแท้จริงได้ โดยการให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาต้นตอที่เป็นพื้นฐาน และการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างแผนการแก้ไขปัญหากับผู้ที่เกี่ยวข้องจะช่วยให้การพัฒนามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติโดยมีการจัดทำกฎหมายให้สร้างคณะกรรมการมาดำเนินการ ซึ่งเป็นการประกาศที่มาจากรัฐบาลที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง นั้นหมายความว่ามีความเสี่ยงที่จะถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมือง ถ้ารัฐบาลใหม่ไม่ยอมรับแผนฯ ที่กำหนดไว้ อาจถูกกลบเกลื่อนตามกฎหมาย ซึ่งสิ่งนี้สะท้อนถึงความไม่สมเหตุสมผลของการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาของประเทศลดน้อยลง และการที่ต้องรอรระยะเวลานาน ๆ เพื่อทบทวน สรุปได้ว่าความคิดสร้างสรรค์และความพยายามในการพัฒนาประเทศลดลงเนื่องจากผู้มีอำนาจในการออกยุทธศาสตร์ชาติไม่ได้มาจากการเลือกตั้งและการกำหนดระยะเวลาที่ยาวนานในการทบทวนทำให้การปรับปรุงไม่สามารถดำเนินไปตามที่ควรได้ ดังนั้น การพิจารณาและปรับปรุงกระบวนการในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการของประชาธิปไตยและการพัฒนาที่ยั่งยืนควรพิจารณาอย่างรอบคอบและมีการแก้ไขที่เหมาะสมในอนาคต (Panya Parmkaew 2021, 1-47)

การเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีกับนโยบายการเมืองมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาประเทศให้ยั่งยืน เพราะมีเหตุผลหลักคือ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และนโยบายการเมืองมุ่งหวังสู่เป้าหมายเดียวกันในการพัฒนาประเทศ การเชื่อมโยงระหว่างแผนงานเหล่านี้ช่วยให้มีความสอดคล้องและประสานงานได้ดียิ่งขึ้น การใช้แผนร่วมกันช่วยลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของรัฐบาล นอกจากนี้ การนำแผนไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพยังช่วยให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งจะประสพผลดีต่อประชาชนทุกกลุ่ม ดังนั้น พรรคการเมืองควรศึกษาและวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีอย่างละเอียดเพื่อให้นโยบายของพรรคสอดคล้องกับเป้าหมายและยุทธศาสตร์ และควรมีการติดตามและประเมินผลเพื่อตรวจสอบความคืบหน้าและประสิทธิภาพของนโยบาย รัฐบาลควรจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอสำหรับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ การประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมเป็นสิ่งสำคัญ ประชาชนควรได้รับข้อมูลและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และควรได้รับการศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และนโยบายของพรรคการเมือง ยิ่งให้โอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและมีกลไกในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อเพิ่มความพึงพอใจและความสอดคล้องในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน (Thanikarn Srichan and Saowaluck Kosolkittiampon 2023, 413-435)

บทสรุป

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เปรียบเสมือนแผนที่นำทางประเทศไทย มุ่งสู่อนาคตที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ครอบคลุมทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เป้าหมายสำคัญคือการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทย โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ผ่านการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน นโยบายของพรรคการเมือง ควรสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ มุ่งเน้นพัฒนาการบริหารงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย ในกระบวนการเลือกตั้ง ประชาชนควรพิจารณานโยบายของพรรคการเมือง อย่างละเอียด เลือกสนับสนุนพรรคที่มีนโยบายสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ กลไกการตรวจสอบการทำงานของภาครัฐและพรรคการเมือง มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุเป้าหมาย ผลลัพธ์ที่คาดหวัง ประเทศไทยพัฒนาอย่างยั่งยืน ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทรัพยากรของชาติถูกใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาวิจัยในอนาคตควรศึกษาแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม เน้นประเด็นสำคัญการพัฒนาการบริหารงานของภาครัฐ กระบวนการกำหนดนโยบายของพรรคการเมือง การตรวจสอบและตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลและพรรคการเมือง การเชื่อมโยงและใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ผลลัพธ์ที่ได้จะช่วยให้เข้าใจปัญหาและโอกาสที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชาติ สนับสนุนการตัดสินใจที่มีเสถียรภาพและมีประสิทธิภาพ สร้างอนาคตที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย การเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี กับนโยบายของพรรคการเมือง เป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ประชาชนมีสิทธิ์เลือกอนาคตของชาติ ผ่านการเลือกตั้งและการติดตามตรวจสอบการทำงานของภาครัฐและพรรคการเมือง

References

- Angkarat Detwattanayotin. (2022). **The Conditions Led to the Coup D'etat of Thailand.** *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 2(3), 335-356. (in Thai)
- Butsakon Chaitonthuak and Phakdee Phosing. (2022). **Public Policy : the Duty of Government.** *Journal of Palisueksabuddhaghosa Review*, 8(3), 193-204.
- Chakkree Sricharumedhiyan, Sanya Kenaphoom and Phrakrupalat Amnat Jitman. (2023) **The Relationship Between Public Policy Advocacy and Public Policy Making.** *Journal of Mani Chettha Ram Wat Chommani*, 6(6), 327-347.
- Chinanon Phuangphan. (2023). **Political Party Policies towards Diverse Gender Groups.** *Journal of Interdisciplinary Social Development*, 1(5), 39-53.
- Mali Thipprajong, Phrasamuarkom Arkamathiro, and Kanjira Wijitwatcharak. 2020. **“Party Politics and Democracy.”** *Journal of MCU Phetchaburi Review* 3(1): 1-13. (in Thai)
- National Economic and Social Development Board. (2018). National Strategy 2018-2037. Bangkok: National Strategy Secretariat Office of Office of the National Economic and Social Development Board. (in Thai)
- Office of the National Economic and Social Development Council. 2018. **National Strategy 2018 – 2037.** Bangkok: National Strategy Secretariat Office of Office of the National Economic and Social Development Board. (in Thai)
- Olam Thinbangtieo. (2020). **Authoritarian Government: From the National Council for Peace and Order (NCPO) to the Government in the Robes of Democracy.** *Political Science and Public Administration Journal Khon Kaen University*, 5(1), 233-267. (in Thai)
- Paiwan Purimart. (2020). **Political Power and Influence Public Policy-Making Process.** *Academic Journal of Political Science and Public Administration*, 2(1), 24-37.
- Panya Parmkaew. (2021). **National Strategy and National Economic and Social Development Plan that Leave No One Behind.** *Social Research Journal*, 44(2), 1-47.
- Phra Silasak Sumato (Buntong), Phramaha Thainoi Yanamethi (Salangsing), Sgt.Maj.Jennarong Phankam, Sataporn Vongsatanapong, Chirawan Sitthisak and Phra Natthawut Siricando (Srichan). **State : Strengthening the welfare state policy to reduce inequality in Thai society.** *Journal of Graduate Saket*, 6(2), 108-117.

- Phramaha Sivapol Palamettee and Anuphum Sowkasem. (2022). **Political Party: Hoe to Vote to gat People’s Hearts.** *Journal of Buddhist Innovation and Management*, 5(2), 192-206.
- Phuriwat Punyawutpreeda. (2021). **Development of Policy- Making Mechanism of Thai Political Parties.** *Sri Lanna Journal of Humanities*, 7(2), 23-23.
- Piboon Sukajatanee. (2022). **Factors in Policy-Making and Operation of Political Papties.** *Journal of MCU Social Science Review*, 11(5), 84-93.
- Pollawut Songsuk. (2017). **20-Year National Strategy: Good Intentions or a Tool for Power Retention.** Retrieved from <https://thestandard.co/the-20-years-national-strategy/>.
- Prachak Kongkirati. (2020). **When We Vote: Dynamics of Elections and Democracy in ASEAN.** Matichon Public Company Limited.
- Saree Asawanandakul. (2018). **National Strategy or a Pipe Dream? Some Observations on the ‘20-Year National Strategy’.** Retrieved from <https://www.the101.world/strategic-plan-or-pipe-dream/>.
- Siripan Nogsuan Sawasdee. (2017). Comparative Democratic Transitions: Derived Thoughts on the Failures of Democratic Transition in Thailand. *Journal of Social Sciences*, 48(2), 1-24.
- Siriphatson Wongthongdee. (2020). **Public Administration and Its Digital Transformation.** *PAAT Journal*, 2(3), 48-57. (in Thai)
- Sorannut Chanpiwat. (2023). **The Role of Small Political Parties under the Constitution B. E. 2560.** *Ramkhamhaeng Journal of Public Administration*, 6(2), 130-160.
- Thanikarn Srichan and Saowaluck Kosolkittiamporn. (2023). **20 years of national strategy for the development of Thailand.** *Journal of Modern Learning Development*, 8(1), 413-435. (in Thai)
- Witcheries Kiatchanon. (2022). **“National Strategy and National Development Policy.”** *Journal of Social Science for Local Rajabhat Mahasarakham University* 6(4): 319-326. (in Thai)
- Yutthasart Norkaew. (2021). **Political Risk Management, New Constitution, National Strategy and the Populist Policy Contract of the National Council for Peace and Order (NCPO).** *NEU ACADEMIC AND RESEARCH JOURNAL*, 11(2), 294–307.
- Yutthasart Norkaew. (2021). **Populist Approach: Reflections on The Structural Concepts of Classes in thai Society.** *Journal of Humanities and Social Sciences Valaya Alongkorn*, 16(2), 15-30.